

VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO PAKEITIMAI, SUSIJĘ SU LICENCIJAVIMU

2025 m. rugsėjo 25 d. buvo priimti LR Viešojo administravimo įstatymo pakeitimai, susiję su licencijavimu, kurie įsigalios 2027 m. lapkričio 1 d. [XV-441 Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 1, 2, 5, 9, 10, 11, 12, 19, 23...](#) (toliau – VAĮ). VAĮ pakeitimų priėmimą lėmė tai, kad kasmet daugėja licencijuojamų veiklų ir ūkinės veiklos ribojimų, tačiau jų pagrįstumas ne visada tinkamai įvertinamas. Be to, dėl per siauros ir neaiškios licencijos sąvokos licencijavimo principai ne visada buvo taikomi procedūroms, kurios pagal savo esmę ir paskirtį prilygsta licencijavimui.

Institucijos, atsakingos už atskirų sričių reguliavimą, turėtų įvertinti savo kompetencijos srities teisinį reguliavimą ir, jei reikia, atlikti atitinkamus teisės aktų pakeitimus. Rekomenduojama vertinimą atlikti ne tik formaliai suderinant teisės aktus su VAĮ nuostatomis, bet ir iš esmės įvertinant, ar nustatytas licencijavimas bei reikalavimai licencijai gauti yra pagrįsti ir proporcingi. Kur įmanoma, reikėtų atsisakyti perteklinių reikalavimų, siekiant mažinti reguliavimo našumą.

VAĮ NUSTATYTOS PAREIGOS INSTITUCIJOMS:

- iki 2026 m. gruodžio 1 d. pateikti LR Seimui atskirų sričių licencijavimą nustatančių įstatymų pakeitimo įstatymų projektus, skirtus šių įstatymų suderinamumui su VAĮ III¹ skyriaus nuostatomis užtikrinti.
- iki 2027 m. lapkričio 1 d. į Licencijų informacinę sistemą (toliau – LIS) suvesti iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos išduotų aktualių galiojančių I,II,III kategorijos licencijų duomenis, kurie nebuvo kaupiami LIS.

ESMINIAI VAĮ PAKEITIMAI:

- **Išplečiama licencijos sąvoka.** Licencija nuo VAĮ įsigaliojimo bus laikoma fizinio asmens arba juridinio asmens ar kitos organizacijos, jų filialo ar atstovybės pranešimu ar prašymu grindžiama viešojo administravimo subjekto valios išreiškimo teisės aktų reglamentuotu būdu ir forma priemonė, kuria suteikiama teisė tam tikromis sąlygomis, priemonėmis, būdais ar tam tikrose patalpose **vykdyti ūkinę veiklą ar veiklą nesiekiant pelno, kai tenkinami asmeniniai, visuomeniniai ar namų ūkio poreikiai, dirbti pagal tam tikrą profesiją, atlikti vienkartinį, ribotos trukmės baigtinį veiksma ar kartotinius veiksmus, pateikti ir (ar) tiekti rinkai tam tikrą produktą arba naudoti ar turėti tam tikrus objektus.** Pažymėtina, kad nėra būtina licencijavimą nustatančiame teisės akte naudojimą licencijos pavadinimą, jei

naudojama leidimo, pažymėjimo, atestato, sutikimo sąvoka, įrašymas į sąrašą ar registrą ar kitaip išreiškiama viešojo administravimo subjekto valia.

Atkreipiame dėmesį, kad dėl išplėstos licencijos sąvokos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojęs reguliavimas, kuris anksčiau nebuvo laikomas licencijavimu, po 2027 m. lapkričio 1 d. gali būti pripažintas licencijavimu. Tokiu atveju jam bus taikomos VAĮ nuostatos.

- **Nustatomi aiškesni licencijavimo pagrindai** – reikalavimai, kurių privaloma laikytis rengiant įstatymus, reglamentuojančius atskirų sričių licencijavimą. Detalesnį aprašymą, kokios nuostatos nustatomos įstatyme galite rasti EIMIN interneto svetainėje [Licencijavimas - Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija](#)
- **Mažinama našta teikiant dokumentus.** VAĮ nustatoma, kad viešojo administravimo subjektas gali reikalauti iš asmens tik tokių administraciniam sprendimui priimti reikalingų dokumentų ir (ar) informacijos, kurių nėra informacinėse sistemose, finansuojamose iš valstybės ar savivaldybės biudžeto ir (ar) valstybės pinigų fondų, arba kurie nėra paskelbti viešai. Tai reiškia, kad ir teisės aktuose nebegali likti nuostatų, kuriomis būtų reikalaujama pateikti tokius dokumentus ar informaciją. Ši nuostata įsigalioja nuo 2026 m. kovo 31 d.
- **Licencijų kategorijos ir licencijavimo modeliai.** VAĮ numato I- IV licencijų kategorijas ir „G“, „D“, „K“ licencijavimo modelius, atkreipiame dėmesį, kad įstatymuose nurodyti, kokiai kategorijai priskiriama licencija ar koks licencijavimo modelis yra taikomas, nereikia.
- **Esminiai reikalavimai nustatomi įstatyme.** VAĮ nustato, kad licencijos išdavimo, atsisakymo išduoti licenciją ir licencijos galiojimo panaikinimo esminiai reikalavimai, taip pat esminiai reikalavimai, kurių turi laikytis licencijos turėtojai, nustatomi konkrečiame licencijavimą nustatančiame įstatyme.
- **Pareiga atlikti vertinimą.** Prieš įtvirtinant naują ar keičiant galiojantį licencijavimą, atitinkamos reguliavimo srities politiką formuojanti institucija, o tais atvejais, kai Vyriausybės prašoma pateikti išvadą dėl Lietuvos Respublikos Seime svarstomo įstatymo projekto, – institucija, rengianti Vyriausybės išvadą, Vyriausybės nustatyta tvarka turi atlikti vertinimą dėl numatomo licencijavimo atitikties 28² straipsnio 2 dalyje nustatytiems reikalavimams bei dėl tinkamiausio licencijavimo modelio pasirinkimo.
- **Licencija visais atvejais turi būti elektroninė.** Išimtiniais atvejais gali būti išduodama popierinė licencija, kai tai nustatoma įstatyme ir tik tais atvejais kai licenciją reikia pateikti asmenims, kurie nėra licenciją išduodantis ar priežiūrą atliekantis viešojo administravimo subjektas.

- **Nebepriimamas administracinis sprendimas.** VAĮ atsisakoma administracinio sprendimo dėl licencijos išdavimo ir administracinio sprendimo dėl licencijos papildymo, pakeitimo ar patikslinimo priėmimo. Tokiais atvejais, kai asmens prašymas yra tenkinamas, iš esmės pakanka išduoti pačią licenciją, ją papildyti, pakeisti ar patikslinti, atskiro administracinio sprendimo priimti nereikia.
- **Atvejai, kada licencija netenka galios.** VAĮ nustatoma, kad licencija netenka galios licencijos turėtoju fiziniam asmeniui mirus arba licencijos turėtoją juridinį asmenį, o jeigu licencija išduota juridinio asmens ar kitos organizacijos filialui ar atstovybei, – juridinio asmens ar kitos organizacijos filialą ar atstovybę išregistravus iš registro informacinės sistemos, kurioje tvarkomas Juridinių asmenų registras. Ši nuostata netaikoma licencijavimą nustatančiame įstatyme nustatytais atvejais ir toms I, III ir IV kategorijų licencijoms, kuriomis suteikiama teise gali naudotis ne tik pareiškėjas.
- **Pareiga duomenis suvesti į LIS.** VAĮ nustatoma pareiga licencijų duomenis suvesti į LIS. Į LIS gali būti nevedami tik IV kategorijos (kai licencija suteikia teisę atlikti tam tikrą vienkartinį, ribotos trukmės baigtinį veiksma) licencijų duomenys. Duomenys į LIS turi būti suvesti iki 2027 m. lapkričio 1 d. Taip pat pažymėtina, kad licencijų išdavimo funkcijoms atlikti negali būti steigiamos naujos informacinės sistemos, jeigu ES teisės aktuose ar jų įgyvendinamuosiuose LR teisės aktuose arba LR tarptautinėse sutartyse nėra nustatyta kitaip.